

Άσκηση 1

Να μεταφέρεις τις προτάσεις στον άλλο αριθμό (από τον Ενικό στον Πληθυντικό και αντίστροφα)

- Η γάτα βρίσκεται στο μπαλκόνι.

.....

- Τα λουλούδια ποτίζονταν το πρωί.

.....

- Τα παιδιά ξεκαρδίζονταν στα γέλια.

.....

- Θα τυλιγόμαστε στις κουβέρτες για να μην κρυώνουμε.

.....

- Αποχωριζόσουν τη μητέρα σου.

.....

Άσκηση 2

Βάλε -ται ή τε όπου χρειάζεται.

- Μην κόβε..... τα σχοινιά.
- Ο σκύλος τρώγε.....με τη γάτα.
- Όσοι χτίζε.....σπίτι,
μπορεί.....να βρεί..... πολλές
ευκαιρίες στο μαγαζί μας.
- Η Μαρία ξεμυαλίζε.....από τις φίλες
της.
- Ο φορητός υπολογιστής
μεταφέρει.....εύκολα.

**Τα ρήματα σε – τε είναι
στην Προστακτική.**

**Τα ρήματα σε – ται
είναι στην Παθητική
Φωνή.**

Άσκηση 3

Γράψε με λέξεις τα αριθμητικά και μετά ξεχώρισε ποια είναι απόλυτα και ποια τακτικά.

- ✚ Αγόρασα (20). πορτοκάλια.
- ✚ Οι παίκτες πανηγύρισαν για την πρόκριση της ομάδας τους. Ήρθαν (1^{οι})..... στους αγώνες.
- ✚ Ανέβηκα στον (2^ο).....όροφο, για να βρω το διαμέρισμα.
- ✚ Η μπλούζα που αγόρασα στοίχισε (19).ευρώ.
- ✚ Στην οδό Κολοκοτρώνη (99)μένει η γιαγιά μου.
- ✚ Η κολυμβήτρια αυτή κατέχει την (22^η)θέση στον κόσμο.
- ✚ Σε περίμενα (3)ώρες!
- ✚ Η Λίζα μένει στον (4^ο).....όροφο της πολυκατοικίας.

ΑΠΟΛΥΤΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ	ΤΑΚΤΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ

Να θυμάσαι: τα απόλυτα αριθμητικά δηλώνουν τον αριθμό προσώπων, ζώων και πραγμάτων.
Τα τακτικά αριθμητικά δείχνουν σε ποια σειρά βρίσκεται κάποιος ή κάτι.

Άσκηση 4

Γράψε με λέξεις τα αριθμητικά και κάνε την αντιστοίχιση.

19 (.....)	• Απόλυτο
5 ^η (.....)	αριθμητικό
55 (.....)	• Τακτικό
25 ^{ος} (.....)	αριθμητικό
4 ^{ος} (.....)	

Θυμόμαστε ότι:

- ✚ Τα απόλυτα αριθμητικά από το 13-19 γράφονται με μία λέξη: δεκατρία, δεκατέσσερα...
- ✚ Τα απόλυτα αριθμητικά από το 21 και μετά γράφονται με δυο λέξεις: είκοσι ένα, τριάντα δύο, εκατόν εξήντα...
- ✚ Τα τακτικά αριθμητικά από το 13 και μετά γράφονται με δυο λέξεις: δέκατος τρίτος, δέκατος πέμπτος. ...

Άσκηση 5

Να γράψεις με μια λέξη πώς λέγεται.

❖ Ο άντρας που έχει ύψος δύο μέτρα ➡

❖ Το σχήμα που έχει τέσσερις γωνίες ➡

❖ Το σπίτι που έχει τρεις ορόφους ➡

❖ Το πουκάμισο που έχει ένα χρώμα ➡

❖ Η βάρκα που είναι εννιά μέτρα ➡

❖ Η άδεια για δέκα ημέρες ➡

Να θυμάσαι:
Όταν ενώνουμε
λεξούλες από το
αριθμητικό πέντε ως
το ενενήντα εννέα,
βάζουμε ανάμεσα το
-α-.

Άσκηση 6

Να χωρίσεις σε συλλαβές τις λέξεις.

- ✓ κίτρινο.....
- ✓ όρθιος.....
- ✓ παρτίδα.....
- ✓ καπνός.....
- ✓ άμμος.....
- ✓ αστέρι.....
- ✓ ναυτικός.....

Άσκηση 7

Να υπογραμμίσεις στις παρακάτω λέξεις την **παραλήγουσα**.

- πατρίδα
- κάρφωμα
- κάμπος
- Απρίλιος
- απλός

Άσκηση 8

Προσωποποίηση ή παρομοίωση; Κάνε την αντιστοίχιση

Καμαρώνει σαν παγόني.
Κολυμπά σα δελφίνι.
Το δελφίνι φώναξε το
μπαρμπούνι.
Η αλεπού ρώτησε τον
κόρακα.
Είναι πονηρός σαν
αλεπού.
Το αηδόνι έκλαψε.
Πεινάει σα λύκος.
Το φως του ήλιου
αγκάλιασε τη φύση.
Τραγουδάει σαν
αηδόνι.

ΠΡΟΣΩΠΟΠΟΙΗΣΗ

ΠΑΡΟΜΟΙΩΣΗ

Άσκηση 9

Βρες την αντίθετη λέξη και σχημάτισε την οικογένεια της (ρήμα, ουσιαστικό ή επίθετο, όπως στο παράδειγμα.

❖ κρύο ≠ ζέστη

(οικογένεια): κρυώνω, κρύος

❖ φτηνός ≠

(οικογένεια):

❖ μαύρος ≠

(οικογένεια):

❖ καθαρός ≠

(οικογένεια):

❖ αργός ≠

(οικογένεια):

Άσκηση 10

Γράψε τα ρήματα που είναι στα συννεφάκια κάτω από το χρόνο που βρίσκονται.

ΣΤΙΓΜΙΑΙΟΣ
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

ΕΞΑΚΟΛΟΥΘΗΤΙΚΟΣ
ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ

Άσκηση 11

Γράψε τα ρήματα των παρενθέσεων στην προστακτική Ενεστώτα και μετά στην προστακτική Αορίστου. (Μην ξεχνάς, ο Αόριστος κρύβει -συνηθως- ένα «σ»)

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΕΝΕΣΤΩΤΑ

.....(προχωρώ) ευθεία. Στη
 διασταύρωση..... (στρίβω)
 αριστερά.(Ακολουθώ) το δρόμο
 με τις στρογγυλές πέτρες ώσπου να
 συναντήσεις μια λίμνη.
(Βουτώ) και
(κολυμπώ) ως το νησάκι, που
 βρίσκεται στη μέση της λίμνης. Εκεί θα
 συναντήσεις τη Γιασμίν.

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ ΑΟΡΙΣΤΟΥ

.....(προχωρώ) ευθεία. Στη
 διασταύρωση..... (στρίβω)
 αριστερά.(Ακολουθώ) το δρόμο
 με τις στρογγυλές πέτρες ώσπου να
 συναντήσεις μια λίμνη.
(Βουτώ) και
(κολυμπώ) ως το νησάκι, που
 βρίσκεται στη μέση της λίμνης. Εκεί θα
 συναντήσεις τη Γιασμίν.

Άσκηση 12

Φτιάξε σύνθετες λέξεις με το -ξε και το α- (αν-).

❖ διπλώνω

❖ φορτώνω

❖ στρωτός

❖ διέξοδο

❖ δυνατός

❖ ώριμος

❖ κολλώ

❖ άξιος

Άσκηση 13

Βρες τις προστακτικές και υπογράμμισέ τις

φύγε	ανεβάσαμε	μπαίνεις	μισούμε
κράτα	θυμώνει	έβγαινε	έρχονται
μύρισε	τραβάει	τρέχουν	θα φύγουν
σκεπάστε	σκουπίστε	πήδα	έραψε
κερδίζουν	θα	μαγείρευε	θα παίζει
	βρεθούμε		
μπλέξαμε	παίζαμε	γράφετε	ψωνίστε
βάφουν	θα βρουν	έραβα	δες

Άσκηση 14

Βρες σε ποιες προτάσεις το θαυμαστικό δεν ταιριάζει και γράψε Λ από δίπλα.

- ✓ Τι ωραία που περνάμε!.....
- ✓ Θεέ μου, τι έπαθα!.....
- ✓ Πότε θα γυρίσεις σπίτι!.....
- ✓ Θα γράψω τις ασκήσεις μου!.....
- ✓ Χρόνια Πολλά!.....

Άσκηση 15

Μεγάλωσε τις προτάσεις χρησιμοποιώντας λέξεις από το πλαίσιο και απαντώντας, ταυτόχρονα στις ερωτήσεις.

στην ώρα του,
το απόγευμα,
σπίτι μου,
στο λιμάνι,
αμέσως,
στο γραφείο μου,
πάντα,
στην τάξη,
στη στάση,
εγκαίρως

✓ Το λεωφορείο ήρθε.

Πότε;

Πού;

✓ Τρώω μεσημεριανό.

Πότε;

Πού;

✓ Έλα.

Πότε;

Πού;

✓ Φτάσαμε.

Πότε;

Πού;

✓ Κάνω τα μαθήματά μου.

Πότε;

Πού;

Άσκηση 16

Να αντιστοιχήσεις τα συνώνυμα.

ορεινός	• αγώνας
λουλούδια	• άνθη
διαρκώς	• τόπος
μάχη	• βουνίσιος
μέρος	• μετά
ύστερα	• συνεχώς

Άσκηση 17

Υπογράμμισε με **πράσινο** τα του, της, τα, το αν είναι αντωνυμία και με **κόκκινο** αν είναι άρθρα.

- ✓ Η Μαρία της αγόρασε μια φούστα.
- ✓ Η τσάντα της μαμάς είναι πάνω στο τραπέζι.
- ✓ Η μπάλα του Δημήτρη είναι δερμάτινη.
- ✓ Του άφησα ένα μήνυμα.
- ✓ Το παλτό του Τάσου είναι κρεμασμένο.
- ✓ Να τα δώσεις στη δασκάλα σου.

Άσκηση 18

Να υπογραμμίσεις με κόκκινο τα αόριστα άρθρα (ένας, μία, ένα) και με πράσινο τα οριστικά άρθρα (ο, η, το).

Κάποτε, μια ομάδα ποντικιών ζούσε σε μια σοφίτα η οποία ανήκε σε μια ηλικιωμένη κυρία. Ένας ποντικός είχε εκπληκτική όσφρηση και είχε αναλάβει μια σπουδαία δουλειά: μύριζε τα απορρίμματα που μάζευαν οι ποντικοί για να βεβαιωθεί ότι ήταν ακίνδυνα για να τα φάνε.

Άσκηση 19

Να φτιάξεις επίθετα από τα παρακάτω ουσιαστικά. Τα παραδείγματα θα σε βοηθήσουν.

Α. -ωτός

- χνούδι → χνουδωτός
- τρίχα →
- βίδα →

Β. -ινος

ξύλο → ξύλινος

πανί →

μάρμαρο →

μαλλί →

Γ. -ερός

- ❖ βροχή → βροχερός
- ❖ πάγος →
- ❖ μύτη →

Άσκηση 20

Βάλε τα ρήματα στην Προστακτική Αορίστου και στα δύο πρόσωπα (β' ενικό και πληθυντικό), ώστε να είναι σωστές οι οδηγίες.

...../.....(τρέχω) γρήγορα και
(πιάνω) το σκοινί.
/.....(κρατώ) το σφιχτά με όλη
 σου τη δύναμη./.....(σηκώνω)
 τα πόδια σου και/.....(πηδώ)
 πάνω στο δέντρο.